

Čís. 825.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.

Soud není oprávněn, by rozhodoval o tom, zda požadovaný pozemek jest zabrán státem nebo by dokonce přezkoumával posudek pozemkového úřadu.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1920, R I 1075/20.)

Pachtýř požadoval pozemek, náležející ku zpupné části pozemkového majetku propachtovatelova. Soud první stolice dotázal se pozemkového úřadu, zda propachtovatelův pozemek jest zabrán státem, kterýžto dotaz zodpověděl pozemkový úřad zcela povšechně v ten rozum, že pozemkový majetek propachtovatelův jest státem zabrán. Opírajíce se o toto prohlášení, uznali oba nižší soudové nárok pachtýřův.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu vlastníka zrušil usnesení obou nižších soudů a nařídil okresnímu soudu, by, doplně řízení, o požadovacím nároku znovu rozhodl.

Důvody:

Jde především o to, zda pozemek, jehož část se požaduje, vůbec spadá pod ustanovení zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. Pozemek ten jest ve vložce č. 176 pozemkové knihy katastrální obce B. připsán stěžovateli; svazek svěřenský není knihovně poznamenán; nejde tudíž o část svěřenského panství, nýbrž o zpupné jmění stěžovatele. Požadovaný pozemek není dle toho, co uvedeno, ani pozemkem deskovým, ani pozemkem církevním nebo nadačním, a zbývá tedy jen otázka, je-li hospodářskou součástí statku zapsaného v zemských deskách nebo je-li zabrán státem podle zákona o zabrání velkého majetku pozemkového ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n. V prvním směru nebylo vůbec konáno šetření, ač bylo to důležité. Neboť kdyby bylo zjištěno, že pozemek jest hospodářskou součástí statků svěřenských, v zemských deskách zapsaných, nebylo by třeba, obírat se další otázkou, je-li pozemek státem zabrán, a nebylo by třeba vyžádati si posudek pozemkového úřadu ve smyslu § 18 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. Než i kdyby bylo potřebí tohoto posudku, nebylo by zjištění, zda pozemek jest hospodářskou součástí deskových statků svěřenských, bez významu, poněvadž mohlo by býti cennou pomůckou pro zmíněný posudek. Stěžovatel v té příčině již ve svých námitkách tvrdil, že požadovaný pozemek byl teprve v roce 1903 koupen, nikdy se statky svěřenskými nebyl společně obhospodařován, nýbrž ihned do pachtu dán, a od té doby vždy propachtován. Správnost tohoto tvrzení měla proto býti zjištěna. Teprve kdyby bylo na jisto postaveno, že nejde o pozemek, který jest hospodářskou součástí statku v zemských deskách zapsaného, nabývala by rozhodujícího významu otázka, zda pozemek jest státem zabrán podle zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n. V tom směru nelze ovšem nikterak souhlasiti s názorem stěžovatelovým, jako by soud byl pouze oprávněn, nikoli však povinen vyžádati si posudek pozemkového úřadu;

jako by soud mohl sám zkoumati, jsou-li tu podmínky zákona o zabránění velkého majetku pozemkového; — a jako by soud byl oprávněn, po případě povinen hájiti domnělá práva stěžovatele proti rozhodnutí pozemkového úřadu, jež pokládá za protizákonné. Tento názor příčí se jasnému a jakoukoliv pochybnost vylučujícímú doslovu ustanovení § 7 odstavec první zákona ze dne 11. června 1919, čís. 330 sb. z. a n., dle něhož jedině pozemkovému úřadu přísluší vyšetřiti veškerou zabranou půdu, uvésti ji v patrnost knihovní poznámkou, rozhodovati o tom, které objekty ze záboru jsou vyloučeny a propočistěti ze záboru pozemky; jakož i ustanovení § 18 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., v němž zcela přesně se stanoví, že, vznesena-li vlastníkem požadovaného pozemku námitka, že pozemek není státem zabrán, soud v y ž á d á si, pokud námitka ta není vyvrácena příslušnou knihovní poznámkou (t. j. poznámkou ve smyslu § 16 zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n.), posudek pozemkového úřadu, který jest pro soud z á v a z n ý. Soud není tedy oprávněn rozhodovati o tom, zda požadovaný pozemek jest státem zabrán, nebo dokonce přezkoumati posudek pozemkového úřadu. Příslušné vývody dovolacího rekursu zůstávají proto bez povšimnutí. V tom však lze přisvědčiti stěžovateli, že posudek pozemkového úřadu, jak podán byl, nevyklučuje pochybností, zda se vztahuje právě také na požadovaný pozemek. Okresní soud dotázal se pozemkového úřadu zcela všeobecně, zda-li pozemkový majetek propachtovatelův jest státem zabrán, a pozemkový úřad stejně všeobecně odpověděl, že pozemkový majetek propachtovatelův jest podle zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n. státem zabrán. Při tomto znění posudku zůstalo nejasným, měl-li pozemkový úřad na mysli také řečený pozemek, v pozemkové knize zapsaný a část zpupného (dle tvrzení nepatrného) majetku stěžovatelova tvořící nebo snad jen svěřenský majetek pozemkový, v zemských deskách zapsaný. Tato nejasnost měla býti vysvětlena. Že se tak nestalo, odporuje § 2 čís. 5 čís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák.

Čís. 826.

Otec není zpravidla povinen, by platil výživné pro dítě, jež se proti jeho vůli bez podstatné příčiny zdržuje mimo jeho domácnost.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1920, R I 1087/20.)

O b a n i ž š í s o u d y uznaly manželského otce povinným, by platil svým dětem, žijícím odděleně s matkou, výživné. D ů v o d y: Jde-li v případě tomto o přerušeni společné domácnosti a z čí viny, jest nerozhodným, jelikož se nejedná o výživu manželky, nýbrž nezl. dětí. Otec jest dle § 141 obč. zák. povinen poskytnouti dětem výživu. Jest zjištěno, že stěžovatel výživy té dětem neposkytuje a že by byl nemajetným, aby povinnost ta spadala dle § 143 obč. zák. na matku, ani netvrdí.

N e j v y š š í s o u d usnesení nižších soudů zrušil a uložil soudu první stolice, by ve věci dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Nezl. děti, které se domáhají placení výživného na svém manž. otci, nežijí s ním ve společné domácnosti. Otec může se však dle § 145 obč.